

بررسی افسانه جزیره خضراء

● مجتبی کلباسی

در دو شماره گذشته، موضوع «جزیره خضراء» از دو زاویه، مورد بحث قرار گرفت:

۱. بررسی سند و متن داستان؛

۲. بررسی تاریخی و جغرافیایی داستان.

اختلاف در سند، تناقض در متن و نیز ریشه‌های تاریخی و روانی شکل‌گیری این داستان، از جمله مواردی بود که بدان پرداخته شد. در این قسمت، داستان یاد شده، از زاویه دیگری مورد بحث قرار خواهد گرفت.

مثث برمودا

در جنوب غربی ایالات متحده آمریکا، منطقه‌ای وجود دارد که به مثث برمودا معروف است. رسانه‌های غربی، با افسانه‌سازی‌های جهت‌دار درباره آن، خواسته‌اند این منطقه را، منطقه‌ای مرموز

و پرخطر قلمداد کنند.

در این مقاله ضمن بررسی این موضوع، تطبیق نابه‌جای آن بر «جزیره خضراء» مورد نقد و ارزیابی قرار خواهد گرفت.

موقعیت جغرافیایی برمودا

«Bermuda»

در مقابل ایالت‌های جورجیا، کارولینا و فلوریدای آمریکا، جزایری به نام «برمودا» وجود دارد. در جنوب این جزایر، جزایر باهاما، پرتوریکو، دومینیکن، هائیتی، جامائیکا و کوبا قرار دارد.

جزایر «برمودا»، با ۵۴/۴ کیلومتر در ۹۳۴ کیلومتری شرق سواحل آمریکا قرار دارد و متشکل از ۱۵۰ جزیره مرجانی است که فقط بیست مورد آن قابل سکونت است. جمعیت آن حدود ۶۵۰۰۰۰ هزار نفر و نژاد مردم آن سیاه، سفید و دورگه است. اکثر مردم آن جا پروتستان است و هامیلتون مرکز آن می‌باشد.

«برمودا» از قدیمی‌ترین مستعمرات انگلستان است.

مثلث برمودا

این مثلث، یک مثلث فرضی است که رأس آن، جزایر برمودا و قاعده آن، ایالات متحده آمریکا (ایالت‌های جنوب شرقی) و اضلاع آن کشورهای کوبا، هائیتی،

دومینیکن و جامائیکا را شامل می‌گردد.^۱

وضعیت کشورهای واقع در منطقه

مثلث برمودا

کوبا - با بیش از ۱۶۰ جزیره - در جنوب سواحل فلوریدای آمریکا و شمال غرب دریای کارائیب واقع شده است. جمعیت آن در سال ۱۹۷۹ م. حدود ده میلیون نفر بوده است که اکثراً مسیحی‌اند و زبان آن اسپانیولی است.

تاریخچه کوبا

کریستف کلمب در ۱۴۹۲ م. سواحل شرقی کوبا را کشف کرد. در آن زمان، یک میلیون نفر سرخ‌پوست در آن جا زندگی می‌کردند. در سال ۱۵۱۱ م. اسپانیایی‌ها کوبا را مستعمره خود قرار دادند. با کاهش جمعیت بومی جزیره (در اثر کشتار و فشار استعمارگران)، اسپانیایی‌ها شروع به وارد کردن بردگان آفریقایی کردند. کوبا از سال ۱۹۵۰ م. به بعد مرکز اجتماع کشتی‌های حامل غنایمی شد که از دنیای جدید، به دست می‌آمد.

دریانوردان فرانسوی و انگلیسی، پیوسته برای اسپانیایی‌های کوبا، ایجاد

مزا حمت می کردند. این کشور، در قرن هفدهم محل رقابت شدید، قدرت های اروپایی بود.

مبارزه کوبایی ها، برای استقلال در سال های ۱۸۲۰ م. با فراز و نشیب همراه بود و اسپانیایی ها، با شدت و خشونت، استقلال طلبان را سرکوب می کردند.

هزاران کوبایی به آمریکا گریختند و یا تشکیل انجمن های سری، مبارزات چریکی خود را آغاز کردند که ده سال به طول انجامید؛ ولی تسلط اسپانیایی ها بر کوبا باقی ماند.

ایالات متحده آمریکا، علاقه مند بود که کوبا را به خود ملحق سازد؛ ولی جنگ های داخلی آمریکا مانع آن شد.

در فوریه ۱۸۹۸ م. کشتی زره پوش متعلق به نیروی دریایی آمریکا، در ساحل هاوانا منفجر شد و این بهانه ای گردید تا آمریکا، به جنگ کوتاه مدتی با اسپانیا بپردازد. تجهیزات اسپانیایی ها در سانتیاگو، منهدم شد و بالاخره آنان در معاهده پاریس ۱۸۹۸ م. کوبا و پروتوریکو را به آمریکا واگذار کردند. از این پس، کوبا به وسیله آمریکایی ها اداره می شد.

آنان پایگاهی در «گوانتانامو» ایجاد کردند (که هم اکنون نیز در دست آمریکا است).

در سه دهه اول قرن بیستم (۱۹۰۰ تا ۱۹۳۰) بارها نظامیان آمریکا در کوبا مداخله کردند. حکومت دست نشانده آنان در «کوبا»، با اختناق تمام، سلطه آمریکا را برقرار می ساخت. مالکیت آمریکایی ها بر بیشتر بخش های اقتصادی کوبا، مشکلات این کشور را به صورت حادی در آورد و سرتاسر کوبا، پر از فساد، فقر، قمار و انحرافات جنسی گردید.

مبارزه مردمی کوبائیان، به رهبری کاسترو، با شدت تمام از جانب دولت دست نشانده و نیروهای آمریکایی، سرکوب شد؛ ولی کاسترو در سال ۱۹۵۹ م توانست پس از نبردهای فراوان، وارد «هاوانا» شده، و قدرت را به دست گیرد.

در ۲۵ اکتبر همان سال، هاوانا به وسیله هواپیماهای مزدورانی که از سوی آمریکا سازمان یافته بودند، بمباران شد.

کاسترو نیز اموال آمریکایی ها را - که مالک ۹۰٪ املاک و اکثر بخش های اقتصادی و مهم کوبا بودند، مصادره کرد. فشارهای آمریکا، کوبا را به انعقاد

قرارداد با شوروی واداشت. آمریکا با سازمان‌دهی هزاران کوبایی گریخته از آن کشور، به کوبا حمله کرد و جنگ خلیج خوک‌ها را به وجود آورد. در این حمله، مزدوران آمریکایی، دچار شکست سختی شدند.

در ۱۹۶۲ م. شوروی، پاسگاه موشکی در کوبا ایجاد کرد که خطر جنگ سوم جهانی را به وجود آورد و با تهدیدات آمریکا، شوروی پایگاه‌های خود را تعطیل کرد.

هائیتی (Haiti)

«هائیتی» نیز از مستعمرات اسپانیا بود. رقابت بین استعمارگران اروپایی، موجب بروز جنگ‌های متعددی، در این منطقه شد. فرانسویان و انگلیسی‌ها، به حمایت از دزدان دریایی، به آزار اسپانیایی‌ها می‌پرداختند؛ بالاخره فرانسویان آن جا را متصرف شدند و تا اوایل قرن نوزدهم، هائیتی را در استعمار خود داشتند.

مبارزات طولانی مردم و برده‌ها در هائیتی، با قساوت تمام به وسیله فرانسویان سرکوب شد. هائیتی اکنون از

کشورهایی است که زیر سلطه آمریکا قرار دارد و به عنوان ایالت پنجاه و دوم آن کشور، شناخته می‌شود.^۲

باهاما (Bahamas)

باهاما، شامل حدود ۷۰ جزیره و ۲۰۰۰ جزیره صخره‌ای است. کریستف کلمب در ۱۴۹۲ م. آن را کشف و به اسپانیا ملحق کرد. در قرن هفده و هیجدهم میلادی، بین انگلیس و اسپانیا، جنگ‌هایی بر سر «باهاما» روی داد که منجر به تصرف آن‌ها در سال ۱۷۸۳ م. به وسیله انگلیس شد.

باهاما، به مدت ۱۹۰ سال، تحت الحمايه انگلیس بود تا این که در سال ۱۹۷۳ م. به استقلال رسید.

جامائیکا و دومینیکن

وضعیت این کشورها نیز کمابیش، همانند کوبا، باهاما و هائیتی بود. رقابت استعمارگران اروپایی و ظهور قدرت جدیدی به نام «ایالات متحده آمریکا» در مجاروت آن‌ها، شرایط زیر را برای این منطقه فراهم کرد:

۱. کودتاهای متعدد متکی به نفوذ

استعمارگران؛

۲. رقابت‌های فشرده نظامی به ویژه در دریا‌های منطقه؛

۳. مبارزات مستمر و پی‌گیر مردم به شکل‌های مختلف نظامی و سیاسی.

جنگ سرد

پس از پایان جنگ جهانی دوم و با ظهور دو قدرت بزرگ (آمریکا و شوروی) و تقسیم مناطق مختلف جهان در بین خود؛ شرایط بروز جنگ سرد و رقابت‌های مختلف سیاسی - اقتصادی و نظامی در بین این دو قدرت، آغاز شد.

هر کدام از این قدرت‌ها، در پی بسط نفوذ خویش و حفظ آن - به ویژه در مناطق استراتژیک - بودند.

از جمله مناطق بسیار مهم، منطقه «مثلث برمودا» بود؛ چرا که با فاصله کمی در نزدیکی ایالات متحده آمریکا قرار داشت و منطقه‌ای کاملاً مهم و سوق‌الجیسی، برای تسلط بر اقیانوس اطلس، دریای کارائیب، آمریکای مرکزی و لاتین به شمار می‌رفت.

سوابق استعماری آمریکا، در این

منطقه موجب بروز حرکت‌های رهایی‌بخش گسترده‌ای شد و شوری نیز - که شرایط را برای حضور در این منطقه مساعد می‌دید - با پشتیبانی از این حرکت‌ها، جای پای خود را در منطقه، محکم کرد و در سال‌های جنگ سرد، کوبا و مثلث «برمودا» را، به عنوان یکی از مناطق مهم این مرحله از قرن بیستم، مطرح ساخت.

تحریک ضد انقلابیان و ایجاد درگیری‌های مختلف در منطقه، از دیگر حوادث دهه‌های ۱۹۵۰ - ۱۹۷۰ میلادی است.

افسانه‌سازی‌های استعمارگران

سال‌های طولانی حضور استعمارگران در این منطقه و رقابت‌های موجود در بین آن‌ها و مبارزات و سرکوب‌هایی که صورت می‌گرفت؛ زمینه را برای پیدایش افسانه‌ها و تخیلات فراهم کرد؛ به طوری که بسیاری از حوادث به وجود آمده؛ به عوامل ناشناخته، نسبت داده می‌شود.

از دیگر مواردی که باید دزدان دریای در این دوره مورد توجه قرار داد، موضوع

دزدان دریایی و حمایت رقیبان استعماری از آن‌ها برای ضربه زدن به منافع رقیب است. طبیعی است که این دزدان دریایی، مایل نبودند از خود نام و نشان به جا بگذارند؛ بلکه صرفاً به دنبال اهداف خویش بودند.

مجموعه این عوامل، فضایی ابهام‌آمیز و ترسناک را بر منطقه حاکم کرد و زمینه را برای شکل‌گیری «افسانه‌ها» و «انتساب حوادث به عوامل ناشناخته» آماده نمود.

بررسی مدارک موجود

با بررسی و پژوهش مدارک مربوط به حوادث «مثلث برمودا» روشن می‌شود که ریشه بسیاری از آن‌ها، فقط در مطبوعات است؛ آن‌هم نه مطبوعاتی نامعتبر و غیرقابل اعتماد که برای جلب مشتری و خوانند، و مطلبی را منتشر می‌سازند تا شمارگان بیشتری پیدا کنند.

غیرقابل اعتماد بودن مدارکی، مانند روزنامه‌ها و مجلات، در این گونه موضوعات، مسأله‌ای نیست که نیازمند دلیل باشد؛ زیرا اگر کسی به این گونه رسانه‌ها اعتماد کند، به سرعت با سؤالات

فراوان روبه‌رو خواهد شد.

از این رو استناد به چنین مدارک و یا مدارک و عناوین ناشناخته، هیچ مطالب علمی را اثبات نمی‌کند.

«مثلث برمودا» و آب و هوای آن

مثلث برمودا و کشورها و مناطق واقع شده در آن، از نظر آب و هوا و جریان‌های دریایی، وضعیت ویژه‌ای دارند. جریان آب‌های گرم «گلف استریم» - که از خلیج مکزیک آغاز شده و تا شمال دریای اطلس ادامه می‌یابد - یکی از این ویژگی‌ها است.

این جریان آب گرم - که با فشار زیاد، از خلیج مکزیک به سمت اقیانوس اطلس جریان دارد - شرایط خاصی را در منطقه ایجاد می‌کند. تلاطم آب دریا، غرش امواج، مه‌گرفتگی و... از جمله خصوصیات این جریان است.

«گلف استریم» (Gulf Stream)

مهم‌ترین جریان دریایی است که از خلیج مکزیک (واقع بین کوبا و فلوریدا) شروع می‌شود. این جریان با سرعت پنج کیلومتر در ساعت، حرکت می‌کند و پهنای آن

۱۴۵ کیلومتر است. ژرفای آن در برخی نقاط، به ۸۰۰ متر می‌رسد و در هر دقیقه، دو بلیون تن آب را در امتداد سواحل «فلوریدا» بر روی هم می‌خزاند.

«گلف استریم»، در امتداد ساحل اقیانوس اطلس (در اطراف آمریکا) حرکت می‌کند. سپس از دماغه «کاد» (در ماساچوست) گذشته، به طرف مشرق می‌پیچد، آن‌گاه عرض اقیانوس اطلس را طی می‌کند و بر عرض آن افزوده می‌شود. در آن‌جا حرارتی که از نواحی گرمسیر با خود آورده بود، از دست می‌دهد و به شعبه‌های زیادی تقسیم می‌شود. یکی از آن‌ها، سواحل «ایسلند» را می‌شوید و دیگری کرانه‌های «انگلستان و نروژ» را در می‌نوردد و در آن‌جا یخ‌های قطبی را به عقب می‌راند و شاخه بزرگی از آن نیز در امتداد سواحل آفریقا، به جنوب می‌پیچد.^۳

خصوصیت دیگر آن، وزش طوفان‌های موسمی است که با سرعت بالای یکصد کیلومتر، در این مناطق می‌وزد. شدت این جریانات، به حدی است که در موارد متعددی، ایالات شرقی

آمریکا را نیز دربرمی‌گیرد و موجب بروز خسارات فراوان، در این منطقه می‌گردد.

نتیجه‌گیری

از مجموع مطالب گذشته، روشن می‌شود که «مثلث برمودا»، به دلیل شرایط مختلف سیاسی، نظامی و جغرافیایی، منطقه‌ای حادثه‌خیز است و به همین دلیل و نیز وجود انگیزه‌های سیاسی برای مخفی ماندن عوامل حادثه ساز، باعث شکل‌گیری افسانه‌هایی در اذهان مردم و سپس در مطبوعات و رسانه‌ها شده است.

مناطق دیگر خطرخیز جهان

در برخی نقاط کره زمین نیز محدوده‌هایی یافت می‌شود که «خطرخیز» هستند و به جهت حوادثی که در آن رخ داده است، شهرتی کسب کرده‌اند؛ مانند «مثلث شیطان» در اقیانوس آرام و در نزدیکی‌های ژاپن قرار دارد و به دلیل کثرت حوادث دریایی در آن به «مثلث شیطان» معروف شده است.

ترافیک سنگین هوایی و دریای منطقه

برمودا

«جزیره برمودا» - سالانه پذیرای صدها هزار جهانگرد است - و نیز سایر مناطق واقع شده در «مثلث برمودا»، از پرترافیک‌ترین مناطق دریایی و هوایی جهان به شمار می‌آید. ده‌ها خط هوایی، روزانه به این منطقه پرواز دارند و صدها خط دریایی در این منطقه، به حمل مسافر و بار مشغول‌اند و هیچ توجهی به افسانه‌های ساخته شده درباره «مثلث برمودا» ندارند.^۴

تبلیغات استعماری

استعمارگران و ابرقدرت‌های جهان - به ویژه آمریکا و رسانه‌های غربی - هر زمان که سیاست‌شان اقتضا کند، فضاهایی را ایجاد می‌کنند که بسیار اغفال‌کننده و وارونه نشان‌دهنده حقایق است.

در مورد «برمودا» نیز همین پدیده - به دلایلی که قبلاً گذشت - اتفاق افتاده است. مثال مشهور و جاری این مدعا، تبلیغات فریبکارانه آمریکا درباره تروریسم است. مجموعه تبلیغات جهانی

درباره «تروریسم» برای کسی که آن روی سکه را ندیده باشد، تردیدی باقی نمی‌گذارد که فلسطینیان، حزب الله و...، تروریست هستند و آمریکا و اسرائیل، از خود دفاع می‌کنند!

تبلیغات جهت دار، درباره «مثلث برمودا» و حادثه‌های آن نیز برای برخی افراد بی‌اطلاع و یا افسانه‌گرا، چنین تخیلی را پیش آورده که واقعاً در آن جا خبر ویژه‌ای است. برای مثال همین شرایط، زمینه را برای سوءاستفاده برخی از فرصت‌طلبان، فراهم می‌ساخت. آنان با اختفای کشتی‌های خود، خبر از ناپدید شدن آن می‌دادند و از شرکت‌های بیمه، غرامت دریافت می‌کردند. سپس همان کشتی را با نام دیگر و تغییر بعضی از ظواهر، در نقطه‌ای دیگر به ثبت رسانده و مجدداً می‌فروختند و یا از آن بهره‌برداری می‌کردند.

گزارش‌های نظامی

یکی از مستندات داستان‌سرایان «مثلث برمودا»، گزارش‌های نظامی است. گرچه به نظر می‌رسد بیشتر آنان، ساختگی

و بدون مدرک باشد؛ ولی این نکته روشن است که «مسائل نظامی» از اخبار سرّی به شمار می‌رود و در بسیاری از موارد، پس از خبرهای ساختگی نظامی، به جهت ردگم کردن و پوشش دادن به حرکات نظامی، انتشار یافته است.

بنابراین در مقوله خبرهای نظامی، باید این مطلب مورد توجه باشد، خصوصاً وقتی سند اخبار رسانه‌ها باشد.

موقعیت جزیره خضراء

چنان که در شماره‌های پیشین بیان شد، محل «جزیره خضراء» در دریای سفید مدیترانه) فعلی است. این وصف، از گذشته‌های بسیار دور، برای این دریا اطلاق می‌شد و هم اکنون نیز به همین نام خوانده می‌شود. دلیل آن نیز رسوبات سفید رنگ بستر دریا است؛ به گونه‌ای که آب آن، سفید به نظر می‌رسد. چنان که دریای سیاه و دریای سرخ نیز به همین دلیل، سیاه و سرخ نامیده شده‌اند.

بنابراین محل «جزیره خضراء» در داستان جزیره با سواحل غربی اقیانوس اطلس و جزایر برمودا و امثال آن

ارتباطی ندارند.

خدشه بر چهره مهدویت و امام زمان

گذشته از اشکالات متعدد و تاریخی داستان «جزیره خضراء»، تطبیق آن بر «مثلث برمودا» علاوه بر آن که ترسیمی نادرست و غیرمعتبر است؛ چهره امام زمان (عج) را نیز مخدوش می‌سازد.

آنچه در داستان «جزیره خضراء» آمده، آن است که کشتی‌های دشمنان غرق می‌شود؛ نه این که تعداد زیادی هواپیما و کشتی - آن هم بدون آن که خصومتی داشته باشند - به قعر دریا فرستاده می‌شوند و یا از صحنه روزگار محو می‌شوند.

چنین تصوراتی، اساساً با رسالت امام زمان (عج) و سیره آن حضرت و پدران گرامی‌اش، در تضاد کامل است. چه این که غرق و نابود کردن اموال کسانی که خصومتی با آن حضرت ندارند، کاری نیست که در شأن پیشوایان معصوم علیهم‌السلام باشد.

بنای برباد و اقرار بر خداوند

از جمله گناهان بسیار بزرگ، در واقع نسبت دادن دروغ و افتراء، به خداوند و اولیای او است. قرآن مجید در موارد متعددی، این حقیقت را بیان فرموده است: ﴿و من اظلم ممن افتری علی الله کذباً﴾؛ «چه کسی ستمکارتر است از کسی که به خداوند دروغ ببندد».

اساس داستان «جزیره خضراء»، چیزی نیست که بتوان آن را به امام زمان (عج) نسبت داد و بر حسب موازین شناخته شده، به هیچ وجه قابل اعتماد و استفاده نیست.

با وجود این همه ضعف و کاستی، متأسفانه برخی افراد ساده لوح و سطحی نگر، نه تنها به این نکته توجه ندارند؛ بلکه با تطبیقی بی جا و نامعقول، چهره امام زمان (عج) را مخدوش نموده و آن را به گونه ای ترسیم می کنند که هیچ نسبتی با شخصیت آن حضرت و پدران گرامی اش ندارد.

در مورد «جزیره خضراء» و تطبیق

نادرست آن بر «برمودا» باید گفت:

یکم. اصل داستان غیر قابل قبول است؛

دوم. «جزیره خضراء» در دریای مدیترانه

است، نه اقیانوس اطلس؛

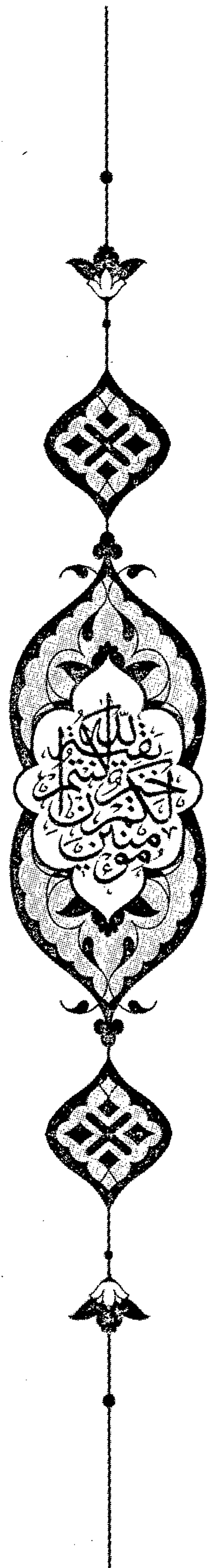
سوم. وقایع «مثلث برمودا» ساخته

رسانه های غربی و افسانه سازان است؛

چهارم. بر فرض که افسانه های «برمودا»

صحیح باشد، هیچ ربطی به امام زمان و

مقام آن حضرت ندارد.

پی‌نوشت‌ها:

۱. محمود محبوب، گیتاشناسی کشورها.
۲. مهرداد بهرتن، گنجینه فرهنگ و علوم، ج ۱ ص ۴۷.
۳. گیتاشناسی کشورها.
۴. برای اطلاع از خطوط هوایی دریایی برمودا به
آدرس زیر در اینترنت مراجعه کنید:
www.Bermuda_online.org

